36432 - Kurban’ın Tanımı Ve Hükmü

Soru

Kurban kesmekten maksat nedir? Kurban kesmek sünnet mi yoksa vacip midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Kurban: Kurban bayramı gününde Allah’a yakınlaşmayı umarak kurban olmaya uygun olan hayvanların kurban edilmesidir. Kurban kesmek İslam’ın sembollerindendir. Kurban kesmek Kur’an’da ve Rasulullah sallallahu aleyhivesellem’in sünnetinde ve Müslümanların icma’ıylameşru kılınmıştır.

Meşru kılınmasına Kur’an’dan deliller:

Allah şöyle buyuruyor:

1.‘O hâlde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes.’[1]

2. ‘Ey Muhammed! De ki: “Şüphesiz benim namazım da, diğer ibadetlerim de, yaşamam da, ölümüm de âlemlerin Rabbi olan Allah içindir. Allah’ın hiçbir ortağı yoktur. İşte ben bununla emr olundum. Ben Müslümanların ilkiyim.’[2]

“Nusuk” kurban kesmek demektir. Said İbn Cübeyr ‘Nüsuk’un’ bütün ibadetler için kullanıldığı ve kurban kesmekte bu ibadetlerden biri olduğu söylenmiştir. Bu tarif daha geneldir.

3.‘Her ümmet için, Allah’ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanlar üzerine ismini ansınlar diye kurban kesmeyi meşru kıldık. İşte sizin ilâhınız bir tek ilâhtır. Şu hâlde yalnız O’na teslim olun. Alçak gönüllüleri müjdele!’[3]

Sünnetten deliller:

1. Enes bin Malik Radiyallahu anhu ‘dan rivayet edildiğine göre “Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem beyaz ve boynuzlu iki koç kurban etti, Ayağını onların boyunlarının üzerine koydu sonra besmele ve tekbir çekerek kendi elleriyle kesti.”[4]

2. Abdullah bin Ömer Radiyallahu anhuma‘dan rivayet edildiğine göre “Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem Medine’de on yıl kaldı ve her yıl kurban keserdi.’[5]

3. Ukbe bin Amir Radiyallahu anhu ‘dan rivayet edildiğine göre; "Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ashabı arasında kurbanlıkları taksim etti. Bana da bir yaşını bitirmiş bir keçi verdi. Bunun üzerine, Ey Allah'ın Resulü bana bir yaşını doldurmuş keçi düştü dedim. O da: “Sen de onu kurban et!" buyurdu. [6]

4. Bera’ bin Azib Radiyallahu anhuma‘dan rivayet edildiğine göre şöyle buyurmuştur: ‘Kim namazdan sonra kurban keserse, ibadetini tamamlamış ve Müslümanların sünnetini yerine getirmiştir.’[7]

Şüphesiz Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem ve ashab-ı Kiram Radiyallahu anhum kurban kestiler. Kurban kesmenin Müslümanların sünneti olduğunu söyledi, yani onların yoludur.

Bu nedenle Müslümanlar kurban kesmenin meşru olduğuna icma’ etmiş olup birden fazla ilim ehli bun bu şekilde aktarmıştır.

Ancak Müslümanlar kurban kesmenin sünneti müekkede mi, yoksa terk edilmesi caiz olmayan vacip midir? Diye ihtilafa düşmüşler.

Âlimlerin genel çoğunluğu kurban kesmenin sünneti müekkede olduğunu söylemiştir. Bu görüş aynı zamanda İmam Malik, İmam Ahmed ve İmam Şafii’nin mezhebidir.

Diğer âlimler ise kurban kesmenin vacip olduğunu söylemişlerdir. İmam Ebu Hanife ve İmam Ahmed’ten rivayet edilen iki rivayetten birine göre kurban kesmek vaciptir. Şeyh’ul İslam İbn Teyymiyye de kurban kesmenin vacip olduğu görüşünü tercih etmiştir. Bu konuda şöyle demiştir: ‘ Kurban kesmek İmam Malik’in mezhebinin iki görüşünden birine göre vaciptir ve ya Maliki mezhebinde öne çıkan görüş kurban kesmenin vacip olduğudur.’[8]

Şeyh Muhammed İbn Useymin Rehimahullah şöyle demiştir: ‘ Kurban kesmek gücü yeten kimse için sünneti müekkededir. İnsan kendisi ve ailesi için kurban keser.’[9]

---

[1] Kevser 2

[2] Enam 162,163

[3] Hac 34

[4] Buhari (5558), Muslim (1966)

[5] Ahmed b. Hanbel (4935), Tirmizi (1507) elbani mişkatul mesabih kitabından sahih demiştir: 1475

[6] Buhari (5547)

[7] Buhari (5545)

[8] Ahkuml udhiye ve zekat ibn useymin.

[9] İbn Useymin Fetava (2/661)